



**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO  
SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETO NARIŲ ATSKIROJI NUOMONĖ DĖL  
SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETO 2020 M. BALANDŽIO 8 D. PRIIMTO  
SPRENDIMO (PROTOKOLO IŠRAŠAS) „DĖL VEIKSMŲ IR PRIEMONIŲ  
KORONAVIRUSO COVID-19 PLITIMO LIETUVOJE SUVALDYMO“**

2020 m. balandžio 8 d.

Vilnius

2019 m. gruodžio 31 d. Kinijos Liaudies Respublika informavo Pasaulio sveikatos organizaciją (toliau – PSO) apie nežinomos epidemijos protrūkį Uhane, Hubėjaus provincijoje. Virusas ėmė sparčiai plisti Azijos ir aplinkinėse šalyse.

PSO ne kartą įspėjo viso pasaulio šalis apie plintančią epidemiją ir ragino valstybes ruoštis kovai su naujojo koronaviruso infekcija, kuri sukelia COVID-19 ligą.

Lietuva pakankamai anksti, t. y. 2020 m. vasario 26 d. (nesant šalyje dar nei vieno fiksuoto atvejo) paskelbė ekstremalią situaciją. Pirmasis naujojo koronaviruso infekcijos sukeltas susirgimas Lietuvoje buvo nustatytas 2020 m. vasario 28 d.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. kovo 14 d. nutarimu paskelbė karantiną Lietuvoje, kuris įsigaliojo nuo kovo 16 d.

Nors po ekstremalios situacijos paskelbimo šalis ėmėsi tam tikrų priemonių, bet padarė ir esminių klaidų:

- Neįvertino sukaupto šalyje apsaugos priemonių rezervo bei, laiku neužpirkto naujų ir taip neapsaugojo dalies visuomenės, ypač medikų, nuo naujojo koronaviruso infekcijos plitimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose.
- Laiku neapsirūpino pakankamu kiekiu testų (reagentų), dėl ko susirgę ir rizikos grupės žmonės beveik nebuvo tiriami. Nebuvo vykdoma PSO rekomendacija atlikti kuo daugiau tyrimų.
- Netinkamai komunikuojama, dažnai buvo slepiama tikroji informacija apie turimus rezervus, medikų aprūpinimą.

- Suformuota neprofesionali valstybinio lygio operacijų valdymo komanda, kuri nesugebėjo strateguoti ir moderuoti situacijos ir laiku priimti savalaikius sprendimus.
- Smarkiai vėluojant buvo sukurtas operacijų valdymo štabas. Nesutelktos geriausios Lietuvos mokslininkų, medikų, vadybininkų, logistikos specialistų, kariškių ir kitų kompetetingų specialistų pajėgos, dėl ko sprendimai buvo priimti pavėluotai ar net chaotiškai.

**Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto nariai A. Matulas, R. Martinėlis ir**

**A. Armonaitė rekomenduoja:**

1. Nedelsiant plėsti testavimo apimtį, panaudojant ir atrankinius serologinius tyrimus, įskaitant greituosius testus, siekiant įvertinti visuomenės imunitetą prieš SARS-CoV2 virusą (sukeliantį COVID-19 ligą). Tuo tikslu plėsti laboratorijų pajėgumus, sudarant galimybes privačių įstaigų laboratorijoms atlikti įvairius tyrimus dėl koronaviruso infekcijos, kuri sukelia COVID-19 ligą.
2. Užtikrinti pastovų ir tinkamą žmonių (medikų, policijos, vaistininkų, pardavėjų ir kt.) apsaugą darbe.
3. Užtikrinti tinkamą visų medikų, o ypač tiesiogiai dirbančių su sergančiais COVID-19 liga pacientais bei tais, kurie dirba epidemiologiniuose židiniuose, atlygį.
4. Daugėjant sunkių ligonių ir mirčių, laiku atkreipti dėmesį ir apsirūpinti medicinos įranga, deguonimi, mioreleksantais, kitais medikamentais ir medicinos priemonėmis reikalingomis sunkių ligonių gydymui.
5. Išnaudoti visą turimą Lietuvoje sveikatos tinklo potencialą, laiku atlaisvinti ir paruošti vietų ir lovų rezervą mažesnėse gydymo įstaigose.
6. Kuo skubiau kreiptis į Lietuvos verslininkus, prašant jų pradėti gaminti reikalingą įrangą ir apsaugos priemones. Padėti spręsti tiekimo problemas.
7. Stiprinti visuomenės informavimą ir švietimą apie koronaviruso infekcijos prevenciją, daugiau dėmesio skiriant ne tik pačių sprendimų viešinimui, bet ir paaiškinimui, kodėl jie priimti ir kokių rezultatų (poveikio) tikimasi.

Komiteto nariai

Antanas Matulas

Raimundas Martinėlis

Aušrinė Armonaitė

